

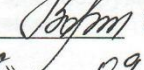
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Інститут економіки та менеджменту

Кафедра менеджменту і адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту
економіки та менеджменту

 О.Г. Дзьоба
«28» 09 2020 року

МЕНЕДЖМЕНТ І АДМІНІСТРУВАННЯ
(модуль ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ)
(назва навчальної дисципліни)

Перший (бакалаврський) рівень
(рівень вищої освіти)

галузь знань

07 Управління та адміністрування
(шифр і назва)

спеціальність

073 Менеджмент
(шифр і назва)

вид дисципліни

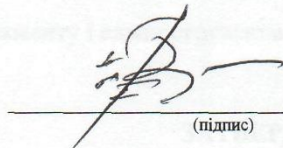
нормативна
обов'язкова /вибіркова

Івано-Франківськ-2020

Робоча програма дисципліни «Менеджмент і адміністрування (Операційний менеджмент)» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент».

Розробник:

Доц. кафедри МіА, доцент, к.е.н.,
(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання)

Овецька.О.В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування

(назва кафедри)

Протокол № 6 від «3 » 02 2020 року

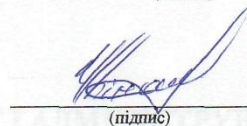
Завідувач кафедри МіА
(назва кафедри)

Полянська А.С.

(прізвище та ініціали)

Гарант ОПП, професор, д.е.н.

Кінаш І.П.

(прізвище та ініціали)

Центр (бакалаврський) рівня

07 Управління та адміністрування

073 Менеджмент

НОРМАТИВНЕ

1. Опис навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Менеджмент і адміністрування («модуль Операційний менеджмент»)» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Операційний менеджмент»

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 6		Семестр ____	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	5	5	5	5		
Кількість модулів	2	2	2	2		
Загальний обсяг часу, год	150	150	150	150		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	72	16	72	16		
лекційні заняття	36	8	36	8		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	36	8	36	8		
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, у т.ч.	78	134	78	134		
виконання курсової роботи	30	30	30	30		
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	18	46	18	46		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	20	20	20	20		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	5	28	5	28		
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-	-		
підготовка до екзамену	5	10	5	10		
Форма семестрового контролю	екзамен		екзамен			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни – набуття фахівцями компетенцій та основних системних теоретичних і практичних знань з операційного менеджменту, навичок застосування сучасного універсального інструментарію з управління операційною діяльністю підприємств та умінь розроблення операційної стратегії, створення і використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення цілей організації. У результаті вивчення дисципліни студент повинен набути усвідомлення того, що операційна система є однією з найважливіших складових будь-якої організації, а спеціалісту в галузі управління потрібні ґрунтовні знання основ та категорійного апарату операційного менеджменту; розуміння принципів та методів раціонального організування, планування і контролювання за функціонуванням операційних систем різних видів; вмінь щодо розроблення операційної стратегії підприємства; вмінь щодо обґрунтування рішення стосовно створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування; забезпечення якості результатів операційної діяльності організації.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:**

інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

загальні компетентності:

- ЗК3 здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;
- ЗК8 навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- ЗК9 здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК11 здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

спеціальні компетентності:

- СК1 здатність визначати та описувати характеристики організації;
- СК2 здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища;
- СК3 здатність визначати перспективи розвитку організації;
- СК10 здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.
- СК11 здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- СК12 здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

спеціальні компетентності передбачені навчальним закладом:

- СКВ2 Здатність до формування підприємницького типу мислення.
- СКВ4 Здатність графічно представляти інформацію, створювати презентації та веб-представлення інформації на основі навичок роботи з графічно орієнтованим прикладним програмним забезпеченням.
- СКВ5 Розуміти процесний підхід в управлінні, вміти його застосовувати в підприємницьких структурах на основі використання технологій та методів оптимізації управління бізнес-процесами
- СКВ6 Розуміння особливостей професійної діяльності у нафтогазовій галузі;

Результати навчання дисципліни деталізують такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:

- ПРН5 Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- ПРН6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН11 Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
- ПРН16 Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

програмні результати навчання, передбачені навчальним закладом:

- ПРВ2 Демонструвати здатність до організації та ведення власної справи.
- ПРВ4 Демонструвати навички вибору графічно орієнтованого прикладного програмного забезпечення для вирішення конкретних завдань.
- ПРВ5 Демонструвати здатність застосовувати процесний підхід в управлінні різного типу бізнес структур.
- ПРВ6 Розуміти особливості основних технологічних процесів видобутку нафти і газу та застосовувати їх до роботи на підприємствах нафтової і газової промисловості

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни «Менеджмент і адміністрування (модуль «Операційний менеджмент»)» характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Операційний менеджмент	36	8		
ЗМ 1	СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 1	16	4		
Т 1.1	Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту. Особливості операційного менеджменту: цілі та основні завдання. Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації. Взаємозв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту. Історичний розвиток операційного менеджменту: промислова революція, розвиток теорії менеджменту, розвиток науки менеджменту і систем.	6	1	1	1.1-1.4
Т 1.2	Операційна система організації: поняття, склад та види. Операційна система як об'єкт управління. Елементи операційної системи: підсистема забезпечення, трансформуюча підсистема та підсистема планування і контролю. Класифікаційні підходи до операційних систем. Специфічні риси одиначної операційної системи. Особливості операційної системи серійного типу. Характеристика операційної системи масового виробництва. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи. Сутність та етапи розробки операційної стратегії.	6	1	1	2.1-2.4

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
Т 1.3	Оперативне управління виробництвом. Функції, завдання та основні вимоги до оперативного управління виробництвом. Зміст та фази оперативного управління. Види систем оперативного управління виробництвом. Організація диспетчеризації операційної діяльності.	4	2	1	3.1-3.3
ЗМ 2	СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 2	20	4		
Т 2.1	Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати. Класифікація операційних процесів, їх ознаки. Організація операційного процесу у просторі: технологічний та предметний напрями спеціалізації. Принципи організації та складність операційних процесів. Поняття, структура та тривалість операційного циклу підприємства.	4	1	1	4.1-4.3
Т 2.2	Управління процесом проектування операційної системи. Просторове розташування підприємства. Проектування виробничих структур підприємств. Сутність та завдання комплексної підготовки виробництва. Головні етапи технічної підготовки, їх зміст та спрямованість. Склад та етапи конструкторської підготовки виробництвом.	6	2	3	3.13
Т 2.3	Управління поточним функціонуванням операційної системи. Управління операційною інфраструктурою підприємства. Загальна характеристика інфраструктурних підрозділів підприємства. Особливості управління діяльністю ремонтного господарства. Організація інструментального забезпечення виробництва. Енергетичне господарство та особливості управління енергетичною сферою підприємства.	4	-	3	3.10-3.11
Т 2.4	Основи управління проектами. Значення та основні завдання в процесі управління проектами. Планування проектів. Створення робочих графіків за допомогою діаграм Г. Гантта. Контроль проектів. Методи сітьового планування: переваги та недоліки. Основи менеджменту якості. Основні підходи щодо менеджменту якості. Планування якості. Організаційне забезпечення якості.	4	1	3	3.8-3.12
Т 2.5	Управління результативністю операційної діяльності. Показники результативності функціонування виробничих та невиробничих операційних систем. Продуктивність операційної діяльності як міра результативності операційного менеджменту.	2	-	2	5.3

Всього:

Модуль 1 – змістових модулів -2.

Окремі теми проводяться дистанційно з використанням інструментів синхронної взаємодії (Zoom, Google Meet).

3.2 Теми практичних занять

Теми практичних занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Операційний менеджмент	36	8		
П 1.1	Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту.	4	2	1п	1.1
П 1.2	Операційна система організації: поняття, склад та види. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи.	6	2	1п 2п	1.2 2.8
П 1.3	Оперативне управління виробництвом.	6	2	1п	1.3
П 2.1	Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати.	4	-	1п	2.1
П 2.2	Управління процесом проектування операційної системи.	6	2	1п	2.2
П 2.3	Управління поточним функціонуванням операційної системи.	4	-	1п	2.3
П 2.4	Основи управління проектами.	4	-	1п	2.4
П 2.5	Управління результативністю операційної діяльності.	2	-	1п	2.5

3.3 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Операційний менеджмент	20		
Т 1.1	Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту. Виробництво як процес перетворення ресурсів організації у вихідну продукцію. Об'єктивні закономірності управління виробництвом (операційною діяльністю). Сутність операційної функції. Галузеві особливості операційної функції. Категорія «операційна діяльність» та «виробнича діяльність», їх взаємозв'язок та розбіжність. Виробничий та операційний менеджмент: спільні та відмінні характеристики. Взаємозв'язок між категоріями «операційна функція», «операційний менеджер», «операційна система», «операційний процес», «операція». Структура процесу реалізації операційного менеджменту. Функціональна характеристика операційного менеджменту.	2	1	1.1-1.4

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
T 1.2	Операційна система організації: поняття, склад та види. Сутність системного підходу до операційного менеджменту. Особливості та властивості операційної системи. «Входи» та «виходи» операційної системи. Операційна система з безперервним процесом як різновид операційної системи масового виробництва.	2	1	2.1-2.4
T 1.3	Операційна стратегія як основа проектування операційної системи. Коло стратегічних питань, що вирішується у операційному менеджменті. Виражена компетентність підприємства. Формування стратегії виробництва товару. Вплив життєвого циклу на операційну стратегію. Розробка стратегії процесу. Типи процесів: сфокусований на процесі, сфокусований на продукті та процес, який повторюється. Порівняння стратегій процесів. Особливості сфери послуг, які впливають на операційну стратегію. Застосування «дерева рішень» у проектуванні продукту або процесу.	4	1 3	3.1-3.3 3.7
ЗМ 2	СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 2			
T 2.1	Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати. Поняття операційної діяльності підприємства. Склад основних ресурсів як вхідних факторів операційної діяльності. Продукт (послуга) як результат операційної діяльності підприємства. Операційні процеси організації — динамічна основа функціонування та розвитку операційної системи. Визначення тривалості операційного циклу підприємства. Особливості управління за фазами операційного циклу підприємства.	2	1	4.1-4.3
T 2.2	Управління процесом проектування операційної системи. Проектування операційної системи: сутність, цілі та етапи. Склад критеріїв та фактори проектування операційної системи. Соціотехнічний підхід до розробки операцій. Відмінності між проектуванням продукту та послуги. Сучасний рівень розвитку виробничих та невиробничих операційних систем. Необхідність рішень з просторової організації діяльності. Проектування виробничих потужностей: аргументи на користь створення великих централізованих та невеликих децентралізованих підприємств. Проектування та місце розташування підприємства: фактори мікро- і макросередовища. Розміщення обладнання та робочих місць для виробництва. Проектування робіт і нормування праці	2	3	3.13

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
Т 2.3	Управління поточним функціонуванням операційної системи. Управління матеріально-технічним забезпеченням. Роль, завдання та принципи управління матеріальними ресурсами та запасами. Організація управління транспортним забезпечення виробництва. Управління складським господарством, його основні завдання та функції. Контролювання запасів. Управлінські рішення у сфері управління запасами та пов'язаними з ними витратами. Особливості управління запасами залежного та незалежного попиту. Виштовхувальні та витягувальні системи. Робоче середовище та умови праці, режим роботи. Розподіл та кооперація праці. Мотивування роботи. Основи нормування праці. Методи нормування праці та часу. Хронометраж.	2	3	3.10-3.11
Т 2.4	Основи управління проектами. Сутність проектного підходу до управління організацією. Поопераційний перелік робіт. Розклад проектів. Техніка управління проектами методом оцінювання та розгляду гістограми (РЕКТ) та методом критичного шляху (СРМ). Основи менеджменту якості. Поняття, значення та фактори забезпечення якості товарів та послуг. Показники якості та методи їх оцінювання. Інструменти контролю якості. Аналіз існуючих програм забезпечення якості: підхід У.Е. Демінга, Д. Джурана, П. Кросбі, К. Ісікави. Підхід з позицій загального менеджменту якості. Розвиток програми забезпечення якості. Система стандартів ІСО 9000.	4	3	3.8-3.12
Т 2.5	Управління результативністю операційної діяльності. Комплексний підхід до питань продуктивності. Моделювання процесу управління продуктивністю операційної системи. Фактори, що впливають на динаміку продуктивності. Шляхи підвищення її продуктивності.	2	3	3.12

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1 Овецька О. В. Менеджмент і адміністрування (модуль «Операційний менеджмент») [Текст]: конспект лекцій / О. В. Овецька. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2020. – 72 с.

2 Кушлик, О. Ю. Операційний менеджмент [Текст]: конспект лекцій / О. Ю. Кушлик, Г. С. Степанюк, М. Ю. Петрина. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. – 58 с.

Іп Овецька О. В. Менеджмент і адміністрування «Операційний менеджмент» [Текст] : практикум. Ч.1 / О. В. Овецька, Д. В. Тимошенко. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2020. – 60 с.

2п Кушлик, О. Ю. Операційний менеджмент [Текст] : практикум / О. Ю. Кушлик, Г. С. Степанюк, М. Ю. Петрина. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. – 72 с.

1с Овецька О.В. Менеджмент і адміністрування «Операційний менеджмент» [Текст]: Курсове проектування ”[Текст]: / О.В. Овецька. - Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. – 38 с.

2с Овецька О.В. Менеджмент і адміністрування (Операційний менеджмент) [Текст]: Методичні вказівки до самостійної роботи студента. - Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. / О.В. Овецька. - Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. – 27 с.

4.2 Додаткова література

3 Кушнірук В.С. Операційний менеджмент: опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форми навчання / В.С. Кушнірук. – Миколаїв: МНАУ, 2017. – 124 с.

4 Arthur V. Hill (2019) The Encyclopedia of Operations Management - 2019 Edition Kindle. Edition Clamshell Beach Press; 453.

4.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

1 Гевко І. Операційний (виробничий) менеджмент: конспект лекцій / І.Б. Гевко – Тернопіль: ТНТУ, 2017. – 128 с. – Електронний ресурс: [Режим доступу] [https://www.elartu.tntu.edu.ua > bitstream > lib](https://www.elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib)

2 Овецька О.В. Стратегічні завдання розвитку енергогенеруючих компаній західного регіону України в контексті підвищення енергетичної безпеки: [Електронний ресурс] / О.В.Овецька // Інфраструктура ринку. - 2019. - № 31. – С. 317 -323. Режим доступу до журналу: www.market-infr.od.ua.

3 Овецька О.В. Економічна безпека в системі операційної діяльності підприємства ЖКГ: [Електронний ресурс] / О.В.Овецька // Інфраструктура ринку. - 2020. - № 46 Режим доступу до журналу: www.market-infr.od.ua.

4 Ovetska O. Formation of principles of organizational transformation of Naftogas Group. Problèmes et perspectives d'introduction de la recherche scientifique innovante: collection de papiers scientifiques «ΛΟΓΟΣ» avec des matériaux de la conférence scientifique et pratique internationale. (Vol. 1, pp. 26-27), Novembre 29, 2019, Bruxelles, Belgique: Plateforme scientifique européenne. - Режим доступу: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/files/journals/4/issues/74/public/74-273-PB.pdf>

5 Journal of Operations Management [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.journals.elsevier.com/journalof-operations-management/>

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів теоретичних знань і практичних навичок. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Операційний менеджмент»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль засвоєння теоретичних знань модуля М1	30
Контроль засвоєння практичних навичок модуля М1	20
Контроль засвоєння практичних навичок модуля М2	20
Контроль засвоєння теоретичних знань модуля М2	30
Усього	100

Диференційований залік з дисципліни виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS	Рекомендована система оцінювання згідно із наказом МОіНУ №48 від 23.01.2004р.
Відмінно	90-100	A	Відмінно - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100 (відмінно)
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	75-89 (добре)
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	
Задовільно	68-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	60-74 (задовільно)
	60-67	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	
Незадовільно	35-59	F X	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти екзамен	35-59 (незадовільно із можливістю повторного складання екзамену)
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	0-34 (незадовільно із обов'язковим повторним вивченням модуля)